

**የሐዋርያው ጳውሎስ መልእክት
ወደ ኢፌሶን ሰዎች**

ጥናት 19 (5፣8-20) በብርሃንና በጥበብ መመላለስ (Walking in Light and in Wisdom)

1) በብርሃን መመላለስ ቁ. 8-14

ሀ) የብርሃንና የጨለማ ትርጉም: -

በዚህ ክፍል ብርሃንና ጨለማ የሚሉትን ቃላትን ሲጠቀም ጳውሎስ ምን ሊል እንደፈለገ ለመረዳት ቁ. 9 እና 11ን በጥንቃቄ ማንበብ ያስፈልጋል። “የብርሃኑ ፍሬ በበንትና በጽድቅ በእውነትም ሁሉ ነውና...” ቁ. 9። ብርሃን መሆን ማለት እንግዲህ እንዲሁ የማይታይና የማይጨበጥ መንፈሳዊ ነገር ሳይሆን፣ መልካም ፍሬ ያለው በመልካም ሥራና እኗርና የሚገለጥ ሕይወት ነው። “ፍሬም ከሌለው ከጨለማ ሥራ ጋር አትተባብሩ” ቁ. 11። ጳውሎስ ስለ ጨለማ ሲናገርም እንዲሁ የማይጨበጥና የማይታይ ነገር አድርጎ ሳይሆን የሚገልጸው፣ ይልቁንም ፍሬ ቢሰጥ ሥራ የሚገለጥ እንደሆነ ነው የሚያሳየን። ስለዚህ በዚህ ክፍል ብርሃንና ጨለማ ሲል ለዘላለም ሕይወት መልካም ፍሬን ስለሚያፈራ በእኗርና ስለሚታይ ሕይወትና በተቃራኒው ከጉዳት በስተቀር ጥቅም ወይም ፍሬ የሌለውን ክፉ ሥራ የሚያመለክት ነው። ጳውሎስ በሮሜ መልእክቱ ላይም እንዲሁ ስለ ጨለማ ሥራ ሲናገር፣ እግዚአብሔርን ደስ የማያሰኝን የኃጢአትን ኑሮ ለማመልከት ነው። “ሌሊቱ አልፎአል፣ ቀንም ቀርቦአል። እንግዲህ የጨለማውን ሥራ አውጥተን የብርሃንን ጋሻ ጦር እንልበስ። በቀን እንደሚሆን በአገባብ እንመላለስ፣ በዘፈንና በስካር አይሁን፣ በዝሙትና በመዳራት አይሁን፣ በክርክርና በቅናት አይሁን፣ ነገር ግን ጌታን አያሰብኩም ክርስቶስን ልበሱት፣ ምኞቱንም እንዲፈጽም ለሥጋ አታስቡ።” ሮሜ 13፣12-14። ጌታም አማኞች የዓለም ብርሃን እንደሆኑ ተናግረዋል። “እናንተ የዓለም ብርሃን ናችሁ።” ማቴ 5፣14። ጌታም እንዲሁ ብርሃን ናችሁ ሲል ልዩና ምስጢራው ስለሆነና ስለሚያገባ መንፈሳዊ ነገር ለመናገር ፈልጎ ሳይሆን በመልካም ሥራ የሚገለጥን ሕይወት ለማመልከት ነው። “መልካሙን ሥራችሁን አይተው በሰማያት ያለውን አባታችሁን እንዲያከብሩ ብርሃናችሁ እንዲሁ በሰው ፊት ይብራ።” ማቴ 5፣16።

ስለዚህ ጳውሎስ እናንተ ጨለማ ነበራችሁ ሲል እግዚአብሔርን ደስ የማያሰኝን ነገር እያደረጋችሁ በኃጢአት የምትኖሩ ሰዎች ነበራችሁ ለማለት ነው። እንዲሁም አሁን ግን በጌታ ብርሃን ናችሁ ሲል፣ ከጌታ የተነሣ አሁን እግዚአብሔርን ደስ የማያሰኝና መልካም ፍሬን የሚያፈራ ሕይወት አላችሁ ማለት ነው።

ለ) የብርሃንና የጨለማ ባሕርያት: -

መጽሐፍ ቅዱስ ለምን በጌታ የሆኑትን ብርሃን፣ ያላመኑትን ደግሞ እንደ ጨለማ አድርጎ ይጠራቸዋል? የብርሃንና የጨለማን አንዳንድ ባሕርያት በቅርብ ስንመለከት፣ ለምን መጽሐፍ ቅዱስ እነዚህን ነገሮች እንደ ምሳሌነት እንደተጠቀመባቸው የበለጠ ግልጽ ይሆንልናል።

ብርሃንና ጨለማ ከንትራስቶችና ተቃራኒዎች ናቸው። አንዱ ባለበት ሌላኛው አይኖርም፣ ጎን ለጎንም በአንድነት አብረው አይገኙም፣ አብሮ ለመኖር አያመቻቸውም/compromise ወይም አይሰማሙም፣ በአንዱ እግር ሌላው ይገባል፣ ከሁለቱ ውጭ የሆነ የተለየ መሃል ሰፋሪ የሆነ ቦታም የለም። ይህም ማለት ብርሃን ሲበራ ጨለማ ወዲያው ሥፍራውን ለብርሃን ይለቅቃል፣ ብርሃንም ጨለማም አብረው እየተሰማሙ የሚኖሩበት ቦታና ጊዜ የለም፣ ልክ ብርሃን ስፍራውን ሲለቅቅ ወዲያው ጨለማ በእግሩ ይተካል። ስለዚህ አብሮ ለመኖር ጨርሶ ሕብረትና ስምምነት የማያደርጉ ነገሮች ናቸው። “. . . ብርሃን ከጨለማ ጋር ምን ሕብረት አለው?” 2ቆሮ 6፣14።

እነዚህ ምሳሌዎች በዚህ በምናጠናው ክፍል በጌታ ያገኘውን አዲሱን ሕይወትና የቀድሞውን በዓለም የነበረንን ኑሮ የሚያመለክቱ ናቸው። “ቀድሞ ጨለማ ነበራችሁና፣ አሁን ግን በጌታ ብርሃን ናችሁ” ቁ. 8። ስለዚህ ከቀድሞ ኑሮአችን የአሁኑ በጌታ ያለን ሕይወት ምን ያህል ተቃራኒና የተለየ ሊሆን እንደሚገባው በዚህ ጳውሎስ ያሳስባል።

ጨለማ ድብቅ ሥራንም ያመለክታል፣ በእግዚአብሔር ፊት ሊደረግ የማይቻልን ስለዚህም ተደብቆና ከእግዚአብሔር ርቆ የሚደረግን ሥራ ወይም በእግዚአብሔር አይን ሲታይ ነውር የሆነን ሥራ ሁሉ የሚያመለክት ነው። “እነርሱ በስውር ስለሚያደርጉት መናገር እንኳ ነውር ነውና” ቁ. 12። ስለዚህ የጨለማ ሥራ ስውርና ነውር የሆነ ሥራንም ያመለክታል። በተቃራኒው ብርሃን ግን በእግዚአብሔር ፊት ያለምንም ችግር የሚደረግ፣ ጌታ የማያዘንበት፣ ነውር ያልሆነና የሚታይ ነው። “ሁሉ ግን በብርሃን ሲገለጥ ይታያል፣ የሚታየው ሁሉ ብርሃን ነውና።” ቁ. 13። “ብርሃንም ወደ ዓለም ስለ መጣ ሰዎችም ሥራቸው ክፉ ነበርና ከብርሃን ይልቅ ጨለማን ስለ ወደዱ ፍርዱ ይህ ነው። ክፉ የሚያደርግ ሁሉ ብርሃንን ይጠላልና ሥራውም እንዳይገለጥ ወደ ብርሃን አይመጣም፣ እውነትን የሚያደርግ ግን ሥራው በእግዚአብሔር ተደርጎ እንደ ሆነ ይገለጥ ዘንድ ወደ ብርሃን ይመጣል።” ኮሐ 3፣19-21።

ሐ) እንደ ብርሃን ልጆች መመላለስ በተግባር ሲተረጎም፡ -

እንደ ብርሃን ልጆች ወይም በብርሃን መመላለስ ማለት በተግባር ሲተረጎም እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝና መልካም ፍሬ ያለው ሕይወት መኖር ማለት ነው። ጳውሎስ ብርሃን የሆነ ሕይወት በተግባር ምን ማለት እንደሆነ ሲገልጽ፣ የሚከተሉትን መግለጫዎች በመስጠት ነው፡ -

• የብርሃን ፍሬ ያለው ሕይወት

ከላይ ቀደም ብለን እንደገለጸው በዚህ የጥናታችን ክፍል አገላለጽ ብርሃን መልካምና እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ሕይወትን የሚያመለክት ነው። የብርሃን ፍሬ ተብለው በዚህ ክፍል የሚከተሉት ሶስት የሕይወት ባሕርያት ተጠቅሰዋል፡ -

- በጎነት፡ - kindly goodness ማለትም ደግነት፣ መልካምነት ወይም የክፋት ተቃራኒ
- ጽድቅ፡ - መጽድቅ (በህብራይስጥ *Sadaq*) የሚለው ቃል የፍርድ ቤት ህጋዊ ሂደቶችን የሚያመለክት ቃል ነው። መሠረታዊ ትርጉሙም በፍርድ ሂደት ውስጥ አንድ ሰው በሚከሰበት ጉዳይ ከበደል ወይም ከጥፋት ነጻ መሆኑን የሚገልጽ ነው። “ነገሪን ተግታችሁ ስሙ፣ ምስክርነቱንም በጆርአችሁ አድምጡ። እነሆ፣ መግቱን አዘጋጃለሁ። እንደምጸድቅም አውቃለሁ።” ኢዮብ 13፣17-18 ኢዮብ ጓደኞቹ ጉዳዩን በደንብ አድምጠው፣ ምስክርነቱንም ሁሉ አጠነው እንዲፈርዱለትና በመጨረሻም በዚህ ጉዳይ አላጠፋሁም ወይም ጻድቅ ነህ እንዲሉት ሲያሰባቸው እንመለከታለን። በመጽሐፍ ቅዱስ እንደምንመለከተው መጽደቅ በፍርድ ሂደት በአንድ በተወሰነ ጉዳይ በደለኛ አለመሆንን የሚያመለክት ነው። “በሰዎች መካከል ጠብ ቢሆን፣ ወደ ፍርድም ቢመጡ፣ ፈራጆችም ቢፈርዱባቸው፣ ጻድቁን ደህና ነህ፣ የበደለውንም በደለኛ ነህ ይበሉአቸው።” ዘዳግም 24፣1 በዚህም የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍል የምንመለከተው ሁለት ሰዎች በአንድ ጉዳይ ላይ ቢካሰሱና ቢጣሉ ፈራጆች ምን ማድረግ እንደሚገባቸው ነው። ጉዳዩን መርምረው በጉዳዩ ጥፋት የሌለበትንና በደለኛውን በግልጽ እንዲለዩ እግዚአብሔር ሲያዛቸው እናያለን። በክፍሉ ውስጥ እንደምናነብው፣ በጉዳዩ ጥፋት ያልተገኘበት ሰው ጻድቁ ተብሎ ሲጠራ እናያለን። ይህ ማለት ሰውዬው ሁልጊዜ ስህተት የማይገኝበት ፍጹም ነው ለማለት ሳይሆን፣ በጉዳዩ ከበደል ነጻ መሆኑንና ጥፋተኛ አለመሆኑን ለማሳየት ነው። በምንባቡ ያልበደለውን ወይም ጻድቁን ደህና ነህ ይበሉት በሚለው አባባል፣ በአማርኛ ደህና ነህ ተብሎ የተተረጎመው ቃል በህብራይስጡ *Sadaq* የሚለው ቃል ነው። በሌላ አነጋገር ጻድቁን ጻድቅ ነህ በደለኛውንም በደለኛ ነህ ይበሉአቸው፣ የሚለውን ትርጉም ይይዛል ማለት ነው። ስለዚህ መጽደቅ የሚለው ቃል ጥፋተኛ ወይም በደለኛ አለመሆንን ከዚህም የተነሳ ክፍርድ ነጻ መሆንን የሚያሳይ ቃል ነው። እንዲሁም ጻድቅ የሚለው ቃል እንደዚህ በደል ያልተገኘበትን ሰው የሚያመለክት ነው። ለምሳሌ መጽሐፍ ቅዱስ እግዚአብሔር ጻድቅ እንደሆነ ይነግረናል። ይህም ማለት ሥራውና ድርጊቱ በደልና ስህተት እንደሚያገኝበት ለመግለጽ ነው። ከዚህ በተጨማሪም ጽድቅ ከበደልና ከስህተት የራቀን መልካም ሥራንም የሚያመለክት ነው። “ጽድቁን እይዛለሁ እርሱንም አልተውም...” ኢዮብ 27፣6 ኢዮብ በዚህ ክፍል ከበደልና ከክፋት የራቀ መልካም ሥራውን ጽድቁ ብሎ ይጠራዋል። ይህም ማለት ትክክል የሆነና በፍርድም ቦታ ቢመረመር ጥፋት አላደረገህም፣ ትክክል አድርገሃል ወይም ጻድቅ ነህ የሚያሰብል መልካም ሥራ ማለት ነው። እንግዲህ ለማጠቃለል፣ መጽደቅ በፍርድ ቤት ታይቶና ተመርምሮ ከበደል ነጻ መሆንን ያመለክታል። እንደዚህ ፍርድ ቤት ነጻ የሚያውጣው ሰው ደግሞ ጻድቅ ተብሎ ሲጠራ፣ ለዚያ ያበቃው ከስህተት የራቀው ሥራው ደግሞ የሰውዬው ጽድቅ ይባላል ማለት ነው። ስለዚህ እንደዚህ እንደ ጥናታችን ክፍል፣ ጽድቅ ማለት እግዚአብሔር ሊቀበለው የሚችለው ሕይወት ወይም በእግዚአብሔር ፍርድ ወይም አይን ሲታይ መልካም የሆነ ኑሮን ያመለክታል ማለት ነው። ይህም የኃጢአትና የበደለኛ ሕይወት ተቃራኒ ነው።
- እውነት፡ - እውነተኛነት ወይም የሐሰተኛና የውሸት ተቃራኒ

• ጌታን ደስ የሚያሰኝ ሕይወት

እንደ ብርሃን ልጆች መመላለስ ሌላው ገጽታው በምናደርገው ድርጊት ሁሉ ከማድረጋችን በፊት ይህ ጌታን ደስ ያሰኝዋል ወይ? እያሉና እየመረመሩ መመላለስ ነው። “ለጌታ ደስ የሚያሰኘውን እየመረመራችሁ እንደ ብርሃን ልጆች ተመላለሱ” ቁ. 10። ይህ ለጌታ ያለንን ክፍ ያለ ፍቅር የሚያሳይ ነው። ብዙ ጊዜ ኃጢአትን እንኳን እምቢ የምንለው ለራሳችን ስለማይበጀን፣ ጠላት በመንፈሳዊ ሕይወታችን እንዳይጎዳን ወዘተ በመፍራት ነው። እነዚህ ሁሉ ትክክል ቢሆኑም፣ ከሁሉ የበለጠው ግን “ይህ ነገር ጌታዬን ደስ አያሰኘውም” ወይም “ጌታዬን በዚህ ነገር ላሳዘን አልፈልግም” በሚል በፍቅር ልብ ሲደረግ ነው። በኤፌ. 4፣30 ላይ በምናደርገው ክፍ ነገር መንፈስ ቅዱስ እንደሚያዘን ተመልክተናል። ስለዚህ ኑሮአችን ጌታን ሊያሳዘንም ሊያስደስትም ይችላል ማለት ነው። ብዙ ጊዜ ግን፣ ይህንን ነገር በውሳኔዎቻችን ውስጥ አናስገባም። ለራሳችን የሚሰማውን ከማየት በስተቀር። ክርስትናን ከሃይማኖት የሚለየው ግን አንዱ ዋና ነገር ይሄው ከጌታ ጋር ያለ የወዳጅነትና የግል ግንኙነት ነው።

እዚህ ላይ ግን ልብ ማለት ያለብን ነገር፣ ጌታን ደስ የሚያሰኘውን ለመመርመር በአእምሮአችን ወይም በልባችን መንፈስ መታደስ ያስፈልገናል። ይህም የአስተሳሰብና የአመለካከት ለውጥንና መታደስን የሚያመለክት ነው። አስተሳሰባችን እንደ እግዚአብሔር ቃል ሊሆን ይገባል። አስተሳሰባችንና አመለካከታችን ሳይታደስና ከእግዚአብሔር

ቃል ጋር ሳይቀራረብ እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኘውን ነገር የመመርመር አቅሙም አይኖረንም። አስተሳሰባችን ከዚህ ዓለም አስተሳሰብ የማይለይ ከሆነ እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኘውን መመርመር ጨርሶ አንችልም። “የእግዚአብሔር ፈቃድ፣ እርሱም በጎና ደስ የሚያሰኝ ፍጹምም የሆነውን ነገር ምን እንደ ሆነ ፈትናችሁ ታውቁ ዘንድ በልባችሁ [በአእምሮአችሁ (አ.መ.ት)] መታደስ ተለወጡ እንጂ ይህን ዓለም አትምሰሉ።” ሮሜ 12፣2፡፡

• የጨለማን ሥራ እየገለጡ መኖር

በብርሃን መመላለስ ሌላው የሚይዘው ነገር፣ የጨለማን ሥራ መግለጥ ነው። “ፍሬም ከሌለው ከጨለማ ሥራ ጋር አትተባበሩ ይልቁን ግለጡት እንጂ” ቁ. 11፡፡ በዚህ ክፍል “ግለጡት” ተብሎ የተተረጎመውን ቃል የግሪክ ሌክሲክን to convict (አንድ ሰው ጥፋት እንደሠራ ሁኔታን ወይም ነገርን ተጠቅሞ ማሳመን), refute (አንድ ሰው የተሳተ ሃሳብ ወይም አስተያየት ወዘተ እንዳለው ማረጋገጥ), confute (አንድ ሰው መሳሳቱን ወይም አንድ ሃሳብ ውሸተኛ መሆኑን ማሳየት) ብሎ ይተረጎመዋል። ባጠቃላይ አንድ ሰው መሳሳቱን በሥራም ይሁን በንግግር ማሳየትና ወደ መረዳት እንዲመጣ ማድረግ ማለት ነው። እንደ ተሳሳተ እንዲያምን ማድረግ ማለት ነው። ስለዚህ የሚናገረው ክፉ የሚሠራውን ሰው ስለማጋለጥ ሳይሆን፣ ከሚሠራው ሥራ ጋር ባለመተባበር እንዲሁም ሌሎች ሁኔታዎችን ተጠቅሞ ሰውዬው እንዲወቀስና ስህተቱን እንዲያምን ማድረግ ማለት ነው። ይህንን ለመረዳት ምናልባት በዮሐ 8፣1-12 ያለውን በዝሙት ምክንያት ተይዞ በድንጋይ ልትወገር የነበረችውን ሴት ታሪክ ማጥናቱ ይረዳን ይሆናል። በዚያ ክፍል ጻፎችና ፈረሳውያን ከተማክሩበትና ከክፉ ሥራቸው ጋር ጌታ ሳይተባበር ነገር ግን ራሳቸው ደግሞ በደለኞች እንደሆኑ፣ የሚያደርጉትም ሥራ መልካም እንዳልሆነ ባደረገውና በተናገረው ንግግር ሲወቅሳቸውና ሲያሳምናቸው እንመለከታለን። ይህ እንግዲህ የእነርሱን ክፉ ሥራ ወደ ብርሃን አውጥቶ ገለጸው ማለት ነው። ስለዚህም በዮሐ 8፣12 ላይ እርሱ የዓለም ብርሃን እንደሆነ ይናገራል። እዚህ ላይ ግን ልብ ማለት ያለብን፣ ሰዎች እንዳጠፋና ሥራቸው ክፉ እንደሆነ ለመውቀስና ወደ መረዳት እንዲመጡ ለማድረግ በመጀመሪያ ደረጃ ከክፉ ሥራቸው ጋር አለመተባበር ወሳኝ ነው። ለዚህ ነው ጳውሎስም ስለዚህ ጉዳይ ሲናገር አለመተባበርንና መግለጥን አያይዞ የሚናገረው “ፍሬም ከሌለው ከጨለማ ሥራ ጋር አትተባበሩ ይልቁን ግለጡት እንጂ” ቁ. 11፡፡ ምክንያቱም አብሮ በክፉ ሥራ እየተባበሩ፣ ክፉ ሥራን መግለጥ የሚባል ነገር ስለማይሠራ ነው።

ማሳሰቢያ፡- በቁ. 14 ላይ ያለውን ጥቅስ ጳውሎስ ከየት እንደጠቀሰው ሙሉ በሙሉ በእርግጠኝነት ባይታወቅም ምናልባት ኢ.ሳ 26፣19ንና ኢ.ሳ 60፣1ን አጣምሮ ሳይሆን አይቀርም የሚል ግምት አለ። ሃሳቡ ግን የጌታን ብርሃንነትና በብርሃን ለመመላለስም የጌታ እርዳታ እንዳለ የሚያሳይ ነው።

2) በጥበብ መመላለስ ቁ. 15-20

ጳውሎስ እንደ ብርሃን ልጆች ከሚመክርበት ምክሩ ጋር አብሮ የሚመክረው እንደ ጥበቦች እንድንመላለስ ነው። በዚህ ክፍል የጥበቦችና ጥበብ የሌላቸው ወይም ሞኞች ልዩነት በግልጽ ተቀምጦአል። በዚህ ክፍል ስለ ጥበቦች የሚከተሉት ባሕርያት ተዘርዝረዋል፡-

- አኗኗራቸውን በጥንቃቄና በማስተዋል የሚመሩ “እንግዲህ እንደ ጥበቦች እንጂ ጥበብ እንደሌላቸው ሳይሆን እንደት እንድትመላለሱ በጥንቃቄ ተጠበቁ” ቁ.15፡፡ ይህም በዚህች በምድር ሕይወታቸው የሚያደርጉትን የሚያውቁና አካሄዳቸውና ኑሮአቸው በጥንቃቄ የሆነ ማለት ነው።
- ጊዜአቸውንና ሰዓታቸውን በማይሆን ነገር ሳይጠፋ፣ ለጌታ ነገር የሚያውሉ “ቀኖቹ ክፋዎች ናቸውና ዘመኑን ዋጁ” ቁ. 16፡፡ ይህ “ቀኖቹ ክፋዎች ናቸውና” የሚለው አባባል፣ የዘመኑን ትውልድ፣ ሰው፣ አሠራር፣ ሥርዓት ወዘተ ክፋት የሚያመለክት እንጂ የሚነጋውንና የሚመሸውን ቀን ለማሳየት አይደለም። ዘመኑ ሰዎች መልካም ሠርተውና እግዚአብሔርን ደስ አሰኝተው እንዲኖሩ የሚገፋፋ ዘመን አይደለም። ሕብረተሰቡም ሆነ አሠራሩ (system) ሁሉ ለክፋት የሚገፋፋ ነው ለማለት ነው ማቴ 16፣4 የሐዋ 2፣40፡፡ በይበልጥ ይህንን ሃሳብ ለመረዳት ጳውሎስ በ2ጢሞ 3፣1-9 ላይ ስለ መጨረሻው ቀን የጻፈውን ማየቱ ይረዳል። በዚያ ክፍል የመጨረሻውን ቀን “የሚያስጨንቅ ዘመን” ብሎ ይጠራዋል። ከዚያ ወረድ ብለን ስናነብ ግን፣ ቀኖቹ “የሚያስጨንቁ” የተባሉበት፣ የሰዎች ክፋትና ከእግዚአብሔር እየራቁና እያመጹ መሄድ እንጂ ስለ መንጋትና መጨለም እንደሚያውሩ እንረዳለን። እንግዲህ ቀኖቹ ክፋዎች ስለሆኑና የእግዚአብሔርን ፈቃድ አድርገን እንድናልፍ በራሳቸው ስለማይገፋፋን፣ ጠበቦች የሚከፈለውን ዋጋ ሁሉ ከፍለው ቀኖቹን መልካምና እግዚአብሔርን ደስ የሚያሰኝ ነገር ማድረግ ጊዜ ያደርጓቸዋል፣ ለመልካም ነገር ያውሎአቸዋል እንጂ እንደ ሞኞች በዋዛ በፈዛዛ ዘመናቸው እንዲያልፍ አያደርጉም። በዚህ ክፍል “ዘመኑን ዋጁ” በሚለው አባባል፣ መዋጅት የሚለው ቃል መቤዠት ከሚለው ቃል ጋር ተመሳሳይ ትርጉም ነው ያለው። ይህም የሚከፈለውን ዋጋ ከፍሎ ለራስ ማድረግ ማለት ነው። መቤዠት የሚለውን የቃሉን ትርጉም በይበልጥ ለመረዳት ጥናት 2 ቁጥር 5ን ይመልከቱ።

- የጌታ ፈቃድ ምን እንደ ሆነ የሚያስተውሉ “ስለዚህ የጌታ ፈቃድ ምን እንደ ሆነ አስተውሉ እንጂ ሞኞች አትሁኑ።” ቁ. 17።
- ከወይን ይልቅ በመንፈስ ቅዱስ ዘወትር የሚሞሉ “መንፈስ ይመላባችሁ እንጂ በወይን ጠጅ አትስከሩ፤ ይህ ማባከን ነውና” ቁ. 18። መንፈስ ቅዱስ መሞላትንና በወይን ጠጅ መስከርን ጳውሎስ ለምን እንዳወደረው ራሱ በዚህ ክፍል ባይገልጽም፤ አንድ ግን የተረጋገጠ ተመሳሳይነት አላቸው። ይህም ወይን ጠጅ ወይም መጠጥ የሰውን ሥጋዊ ባሕርይና ጠባይ የሚገፋፋና ሥጋዊ ሥራዎችን (ለምሳሌ ስድብ፣ ጠብ፣ ዝሙት ወዘተ) እንዲያደርግ የሚያነሳሳ እንደሆነ ሁሉ፤ መንፈስ ቅዱስም መንፈሳዊውንና መልካሙን ነገር ሰው እንዲያደርግ የሚያነሳሳ፣ የሚያነቃቃና የሚያበረታታ ነው። በዚህ ክፍል በወይን ጠጅ መስከር የሚያስገኘውን ውጤት ጳውሎስ ሲናገር በጥቅሉ “ማባከን” ይለዋል። ማለትም የሚረባና የሚጠቅም ነገር አለማግኘትን፣ ብልሹነትንና ከመልካም ነገር መጉደልን የሚያመለክት ቃል ነው። በአንጻሩ በመንፈስ ቅዱስ መሞላት የሚያስከትለውን ውጤት ስንመለከት የልብ ደስታ፣ ዝግሬና ምስጋና በዚህ ክፍል ተጠቅሰው እናገኛለን። “በመዝሙርና በዝግሬ በመንፈሳዊም ቅኔ እርስ በርሳችሁ ተነጋገሩ...” ቁ. 19። ይህ ስለ ኳሮች አገልግሎት የሚያወራ ሳይሆን፤ በመንፈስ ቅዱስ የተሞሉ ሰዎች መንፈስ እንደሚሰጣቸው፣ ግጥም ሳይጠኑና ሳይዘጋጁ እርስ በርስ በሰው መተናገጥ የሚያሳይ ነው። ይህ አይነቱ በቅኔ መተናገጥ በዚህ ዘመን ጨርሶ ያልተለመደ ነገር ነው። ምናልባትም ልንረዳውም ይከብደን ይሆናል። ነገር ግን ሁል ጊዜ በመንፈስ ለሚሞሉ ሰዎች ይህ አይነት አይደለም። በመንፈስ መሞላት እርስ በርስ በዝግሬ እንድንተናነጽ ብቻ የሚያደርግ ሳይሆን፤ ለጌታም በልባችን እንድንቀኝ ያደርጋል “...ለጌታ በልባችሁ ተቀኙና ዘምሩ” ቁ. 19። ይህም ስለጠናናቸውና ስለምናውቃቸው መዝሙሮች ብቻ ሳይሆን የሚናገረው፣ መንፈስ ቅዱስ በልባችን ስለሚሰጠንና ስለሚያስቀምጠው ዝግሬዎች ነው። ከዚህ ጋር ተያይዞም በመንፈስ ቅዱስ መሞላት የሚያስገኘው ውጤት የምስጋና ሕይወት ነው “ሁልጊዜ ስለ ሁሉ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም አምላካችንንና አባታችንን ስለ ሁሉ አመስግኑ።” ቁ. 20። ይህ በትዕዛዝና በህግ የሚገኝ ሳይሆን፣ በመንፈስ ቅዱስ ዘወትር የመሞላት ውጤት ነው። ስለዚህ ጥበበኞች በወይን ጠጅ እየሰከሩ ብኩን ሕይወት የሚኖሩ ሳይሆኑ፣ በመንፈስ እየተሞሉ ግን ወንድሞቻቸውን የሚያንጹና ከጌታም ጋር በምስጋና ልብ የሚመላለሱ ናቸው።
- መንፈስ ቅዱስና አማኝ፡- መጽሐፍ ቅዱስ በዋናነት በሶስት አይነት መልኩ የአማኝንና የመንፈስ ቅዱስን ግንኙነት ይገልጻል። የመጀመሪያው አማኝ ወደ መዳን እንዲደርስና ከመንፈስ እንዲወለድ የሚያደርገው መንፈስ ቅዱስ በአማኝ ሕይወት የሚሠራው ሥራ ነው ዮሐ 3፣5-6 1ቆሮ 12፣3። ያለ መንፈስ ቅዱስ ሥራ ድነት የሚባል ነገር የለምና። ሁለተኛው መጽሐፍ ቅዱስ “መንፈስ ቅዱስን መጠመቅ” ዮሐ 1፣5 ወይም “መንፈስ ቅዱስን መቀበል” ዮሐ 8፣17 ወዘተ ብሎ የሚጠራውና በዘመኑም አነጋገር “መንፈስ ቅዱስን መሞላት” ብለን የምንጠራው ሲሆን፤ ይህም ከመጀመሪያው ልምምድ የተለየና አንድ አማኝ ካመነ በኋላ የሚያገኘው የአንድ ጊዜ የመንፈስ ቅዱስ ሙላት ነው። ይህ ሁለተኛው ልምምድ ከመጀመሪያው የተለየ መሆኑን በግልጽ ከሚያሳዩን ክፍሎች ውስጥ ዮሐ 8፣4-17 በቀደምትነት የሚጠቀስ ነው። በዛ ክፍል ፊልጶስ በሰማሪያ ወንጌልን ከሰበከ በኋላ ብዙዎች እንዳመኑና በውሃም እንደ ተጠመቁ እናነባለን “ነገር ግን ስለ እግዚአብሔር መንግሥትና ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ስም እየሰበከላቸው ፊልጶስን ባመኑት ጊዜ፣ ወንዶችም ሴቶችም ተጠመቁ።” ዮሐ 8፣12። ብዙዎች ወንጌልን ስምተው አምነውና በውሃም የተጠመቁ ቢሆኑም፣ ገና ግን መንፈስ ቅዱስ እንዳልወረደባቸው ቀጥለን ስናነብብ እናገኛለን “በኢየሩሳሌምም የነበሩት ሐዋርያት የሰማርያ ሰዎች የእግዚአብሔርን ቃል እንደ ተቀበሉ ስምተው ጴጥሮስንና ዮሐንስን ሰደዱላቸው። እነርሱም በወረዱ ጊዜ መንፈስ ቅዱስን ይቀበሉ ዘንድ ጸለዩላቸው፣ በጌታ በኢየሱስ ስም ብቻ ተጠመቀው ነበር እንጂ ከእነርሱ በአንዱ ላይ ስንኳ ገና አልወረደም ነበርና። በዚያን ጊዜ እጃቸውን ጫኑባቸው መንፈስ ቅዱስንም ተቀበሉ።” ዮሐ 8፣14-17። ይህ እንግዲህ የሚያሳዩን ስናምን የተለማመድንው ልምምድና በኋላ መንፈስ ቅዱስን መቀበል የሚባለው ደግሞ የተለየ እንደሆነ ነው። ባመኑ ጊዜ መንፈስ ቅዱስን ተቀብለው ቢሆን ኖሮ፣ እንደገና ጸሎት ባለስፈለገም ነበር። ባመኑ ጊዜ ግን በአንዳቸውም ላይ መንፈስ ቅዱስ እንዳልወረደ ነው መጽሐፍ ቅዱስ የሚናገረው። ስለዚህም ነው የተለየ ጸሎት ያስፈለገው። ብዙ ሰዎች፣ ሰው ካመነ በኋላ ለመንፈስ ቅዱስ ሙላት ሌላ ጸሎት እንደሚያስፈልግና ባመንን ጊዜ ሁላችንም መንፈስ ቅዱስን እንደተቀበልን አድርገው ይናገራሉ። መጽሐፍ ቅዱስ ግን ሁለቱ ልምምዶች የተለያዩ እንደሆኑ በግልጽ ያስረዳል። ሶስተኛው አይነት አማኝ ከመንፈስ ቅዱስ ጋር ያለው ግንኙነት፣ በዚህ በምናጠናው በኤፌ 5፣18 ላይ የተጠቀሰውና ዘወትር በመንፈስ ቅዱስ የመሞላትና ከመንፈስ ቅዱስ ጋር የቀረበና የማይቋርጥ ሕብረት ማድረግ ነው። ይህንን ለምሳሌ በዮሐ 4፣31 ላይ በተለይ እንመለከታለን። ምንም እንኳን በበዓለ ሃምሳ ቀን ደቀመዛሙርት በመንፈስ ቅዱስ የተሞሉ ቢሆኑም፣ በጸሎት ከጌታ ጋር ሕብረት ሲያደርጉ ደግሞ በድጋሚ ሲሞሉ በዚህ ክፍል እናያለን። መንፈስ ቅዱስ ለአንድ ለተወሰነ ወቅት ወይም ፕሮግራም ከእኛ ጋር የሚሆን ሳይሆን ለዘላለም ከእኛ ጋር ሕብረት እያደረገ በውስጣችን እንዲኖር የተሰጠን ነው። አብ መንፈስ ቅዱስን ለፕሮግራም ሳይሆን ለእኛ ነውና የሰጠው ዮሐ 14፣15-17 2ቆሮ 13፣14።